

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2023 R.

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.

I.1. Nazwa, siedziba i adres jednostki oraz podstawowy zakres działalności:

Gmina Nałęczów z siedzibą w Nałęczowie, ul. Lipowa 3, 24-150 Nałęczów.

Zadania własne obejmują sprawy określone ustawą o samorządzie gminnym i innymi ustawami a w szczególności:

ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz; lokalnego transportu zbiorowego; ochrony zdrowia; pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych, gminnego budownictwa mieszkaniowego, edukacji publicznej, kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury, kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych; targowisk, zieleni gminnej i zadrzewień; cmentarzy gminnych; porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej; utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych; polityki prorodzinnej; wspierania i upowszechniania idei samorządowej, promocji gminy; współpracy z organizacjami pozarządowymi; współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

W zakresie utrzymania porządku i czystości, utrzymania zimowego, gospodarki mieszkaniowej, targowiska, zieleni gminnej, administracji cmentarza komunalnego, drobnych napraw infrastruktury drogowej – zadania realizowane głównie w planie urzędu finansowym wykonuje Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (jednostka organizacyjna Gminy); w zakresie poboru, uzdatniania i dostarczania wody, kanalizacji i oczyszczania ścieków oraz mniejszych inwestycji zadania wykonuje Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji. Większość zadań w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej (są to jednak głównie zadania zlecone gminie ustawami) oraz przeciwdziałania alkoholizmowi realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nałęczowie. Z kolei Zakład Obsługi Placówek Oświatowych prowadzi obsługę administracyjną i finansową szkół (cztery szkoły podstawowe) i przedszkola.

Ustawy nakładają na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej; organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów; programów rządowych w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej.

W 2023 r. Gmina kontynuowała realizację zadań zleconych z tytułu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

Gmina wykonuje zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego zwłaszcza w zakresie infrastruktury komunikacyjnej położonej na jej terenie.

I.2. Okres objęty sprawozdaniem:

Sprawozdanie obejmuje okres od 1 stycznia 2023r do 31 grudnia 2023r. W okresie tym burmistrzem jest Wiesław Józef Pardyka.

I.3. Jest to sprawozdanie łączne.

Sprawozdanie obejmuje jednostki organizacyjne gminy Nałęczów: jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe.

I.4. Przyjęte zasady rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów.

W jednostce stosowane są uproszczenia, w ramach określonych ustawą o rachunkowości, w szczególności określone niżej:

- Prenumeraty, ubezpieczenia i inne cykliczne koszty ponoszone każdego roku, a dotyczące przyszłych okresów nie podlegają międzyokresowemu rozliczeniu kosztów, są odnoszone zasadniczo w ciężar kosztów danego roku; rozliczenia międzyokresowe kosztów stosowane są w jednym zakładzie.
- Materiały zakupione na bieżące potrzeby jednostek nie podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej, ich wartość po zakupie odnoszona jest bezpośrednio w ciężar kosztów jednostek. Określone wyżej składniki aktywów obrotowych kupowane są na bieżąco i jednocześnie przekazywane do zużycia i nie podlegają korekcie kosztów na dzień bilansowy. Ewidencja materiałów występuje jednak w szczególnych zakresach takich jak ewidencja materiałów w stołówkach szkolnych jednostek oświatowych, materiały na akcję zimowego oczyszczania dróg i inne podstawowe w MZGKiM,
- W jednostkach budżetowych koszty usług telefonicznych wraz z abonamentem, zakupu energii i innych o podobnym charakterze z uwagi na cykliczność i porównywalność kwot w poszczególnych miesiącach księgowane są w jednostkach budżetowych do danego roku w następujący sposób; dowody księgowe za pełny okres rozliczeniowy i abonament za styczeń następnego roku zaliczane są do kosztów danego roku, w którym przypada okres rozliczeniowy, dowody księgowe za okres rozliczeniowy przypadający w dwóch różnych, rocznych okresach sprawozdawczych są ujmowane w kosztach następnego roku;
- Dochody budżetowe pomniejsza się w jednostkach budżetowych o kwoty należnego podatku VAT za dany miesiąc.
- Ewidencję w urzędzie należności z tytułu dochodów budżetowych realizowanych przez organy podatkowe (urzędy skarbowe) uzgadnia się na koniec każdego kwartału z danymi udostępnianymi na stronie BIP urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych (należności, dochody wykonane, należności pozostałe do zapłaty). Z dniem 31grudnia saldo (uprzednio ustalone na ten dzień) przeksięgowuje się na fundusz jednostki. W księgach budżetu natomiast pozostaje saldo faktycznie odzwierciedlające stan rozliczeń z urzędami skarbowymi - różnica między dochodami wykonanymi a otrzymanymi.

Metody wyceny aktywów i pasywów

- Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie) – wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia.
- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne:
 - pochodzące z zakupu – według cen nabycia (cena nabycia jest ceną z podatkiem od towarów i usług, gdy podatek nie podlega odliczeniu lub bez podatku od towarów i usług, w sytuacji, gdy podatek podlega odliczeniu)
 - wytworzone w drodze inwestycji – według kosztów wytworzenia
 - nieodpłatnie otrzymane :
 - na podstawie decyzji właściwego organu – w wartości określonej w tej decyzji,
 - w przypadku braku wartości w decyzji lub otrzymanego w drodze darowizny przyjmuje się do wyceny cenę sprzedaży takiego samego lub podobnego środka trwałego.

Aktualizacja wartości środków trwałych następuje na podstawie wydanych rozporządzeń przez Ministra Finansów; środki trwałe po aktualizacji wyceny ewidencjonuje się w wartości wynikającej z przeszacowania.

Na dzień bilansowy wartość, w jakiej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały przyjęte pomniejszają odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

- Długoterminowe aktywa finansowe (udziały, akcje) – w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji są nieistotne. Na dzień bilansowy długoterminowe aktywa finansowe wycenia się w cenie nabycia lub zakupu pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
- Krótkoterminowe aktywa finansowe (krótkoterminowe papiery wartościowe - weksle obce, czeki obce itp.) – w cenie nabycia albo w cenie rynkowej w przypadku, gdy cena rynkowa jest znacząco niższa niż wartość ceny nabycia.
- Aktywa pieniężne (aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz) – w wartości nominalnej.
- Rzeczowe składniki majątku obrotowego – według cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy.
- Należności i zobowiązania w walucie krajowej - w wartości nominalnej, w kwocie wymagającej zapłaty. Na dzień bilansowy wartość należności wycenia się uwzględniając odpisy aktualizujące. Odsetki od nieterminowych należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych nalicza się i ewidencjonuje na koniec każdego kwartału, zapłacone ewidencjonuje się w momencie zapłaty.

Odsetki od zobowiązań wymagalnych nalicza się i ewidencjonuje także na koniec kwartału. Wartość należności aktualizuje się zgodnie z art. 35b ust.1 ustawy o rachunkowości uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Odpisu aktualizującego dokonuje się w wysokości wiarygodnie oszacowanej, biorąc pod uwagę procent niezapłaconych należności np. w ostatnich trzech latach (tzw. odpis ogólny).

Odpisy aktualizujące należności są dokonywane nie później niż na dzień bilansowy. Poza samorządowym zakładem budżetowym – MZGKiM oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (w zakresie należności od dłużników alimentacyjnych), pozostałe jednostki korzystają z zasady istotności aktualizacji należności najczęściej uzależniając wprowadzenie odpisu od kształtowania się wysokości należności zwłaszcza wymagalnych w stosunku do należności ogółem.

Aktualizacja środków trwałych w budowie, na podstawie opracowania przez pracowników merytorycznych przeprowadzana jest przynajmniej na koniec roku.

- Fundusze własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się według wartości nominalnej.

Umorzenie i amortyzacja

- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10.000 zł (cena netto łącznie z podatkiem od towarów i usług nie podlegającym odliczeniu) – podlegają umorzeniu i amortyzacji metodą liniową zgodnie ze stawkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Rozpoczęcie amortyzacji środków trwałych następuje od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia do używania środka trwałego, a zakończenie z chwilą zrównania odpisów z wartością środka, jego sprzedażą lub likwidacją, lub stwierdzeniem niedoboru.
- Umorzenie i amortyzację wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 10.000 zł nalicza się miesięcznie w wysokościach określonych aktualnymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Rozpoczęcie amortyzacji następuje od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia do używania, a zakończenie z chwilą zrównania odpisów z wartością lub likwidacją.
- Od 1 stycznia 2018 r. stosuje się zasady:
 - Środki trwałe o wartości 10.000 zł i niższej, a powyżej 1.000 zł, oraz wymienione w § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 13.09.2017 (Dz. U. z 2017r poz. 1911), umarzane są w pełnej wysokości poprzez spisanie w koszty w momencie oddania ich do używania.
 - Wartości niematerialne i prawne o wartości 10.000 zł i niższej, umarzane są w pełnej wysokości poprzez spisanie w koszty w momencie oddania ich do używania.
 - Ewidencją pozabilansową ilościową obejmuje się składniki majątkowe o wartości powyżej 200 zł a niższej lub równej 1.000 zł.

I.5. Inne informacje

Stosuje się porównawczą metodę ustalenia wyniku finansowego w jednostkach budżetowych i samorządowych zakładach budżetowych.

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

- II.1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, oraz przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia**

Tabela 1. Majątek trwały – wartość brutto i umorzenia									
Lp.	Składniki majątku trwałego	Wartość początkowa brutto - BO roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej		Przemieszczenia wewnętrzne składników majątkowych	Zmniejszenie wartości początkowej			Wartość końcowa brutto BZ roku obrotowego
			Z działalności inwestycyjnej	Inne		Sprzedaż	Likwidacja	Inne	
I.	Wartości niematerialne i prawne	408 539,34	5 250,12		32 928,33	0,00	10 731,39		435 986,40
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	188 449 423,20	17 726 123,41	6 696 335,30	-126 122,00	108,91	69 196,06	7 649 212,95	205 027 241,99
1.	Środki trwałe	164 397 497,36	641 039,92	4 602 021,34	18 274 852,41	108,91	69 196,06	1 171 420,46	186 674 685,60
1.1	Grunty	22 034 562,21	277 416,92	1 799 382,60		108,91	5 568,00	429 466,79	23 676 218,03
1.1.1	Grunty stanowiące własność j.s.t., przekazane w użytkowanie wieczyste	1 608 244,00				0,00			1 608 244,00
1.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	125 211 091,81		2 767 622,90	17 962 201,25	0,00		35 538,72	145 905 377,24
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	11 279 906,86	85 485,00	20 045,81	82 302,86	0,00	63 628,06	489 811,95	10 914 300,52
1.4.	Środki transportu	4 860 880,76	216 603,00		216 603,00	0,00		216 603,00	5 077 483,76
1.5.	Inne środki trwałe	1 011 055,72	61 535,00	14 970,03	13 745,30	0,00			1 101 306,05
2.	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	24 051 925,84	17 085 083,49	2 094 313,96	-18 400 974,41	0,00		6 477 792,49	18 352 556,39
3.	Zaliczki na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		0	0	0	0	0	0	0	

Lp.	Składniki majątku trwałego	Amortyzacja (umorzenie)				Stan na koniec roku	Odpisy aktualizujące wartość majątku trwałego	Wartość netto majątku trwałego	
		Stan na początek roku	Amortyzacja	Inne zwiększenia	Zmniejszenie			Stan na początek roku BO	Stan na koniec roku BZ
I.	Wartości niematerialne i prawne	325 834,51	90 376,51	5 530,20	10 731,39	411 009,83	0,00	82 704,83	24 976,57
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	65 725 236,24	6 601 561,57	45 410,10	159 429,25	72 212 778,66	0,00	122 724 18620,96	132 814 463,33
1.	Środki trwałe	65 725 236,24	6 601 561,57	45 410,10	159 429,25	72 212 778,66	0,00	98 672 261,12	114 461 906,94
1.1.	Grunty	356 813,11	59 576,04	0,00		416 389,15	0,00	21 677 749,10	23 259 828,88
1.1.1	Grunty stanowiące własność j.s.t., przekazane w użytkowanie wieczyste	0,00		0,00			0,00	1 608 244,00	1 608 244,00
1.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	54 870 665,28	4 927 223,82	45 410,10	35 538,72	59 807 760,48	0,00	70 340 426,53	86 097 616,76
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyny	6 180 562,63	1 149 405,71	0,00	123 890,53	7 206 077,81	0,00	5 099 344,23	3 708 222,71
1.4.	Środki transportu	3 388 423,63	450 675,21	0,00	0,00	3 839 098,84	0,00	1 472 457,13	1 238 384,92
1.5.	Inne środki trwałe	928 771,59	14 680,79	0,00	0,00	943 452,38	0,00	82 284,13	157 853,67

Pozostałe środki trwałe - wartość brutto

Pozostałe środki trwałe, wyposażenie, zbiory biblioteczne - wartość brutto	Stan na początek roku BO	Zwiększenie	Zmniejszenie	Inne zmiany	Stan na koniec roku BZ
Pozostałe środki trwałe (konto 013)	5 660 512,58	614 474,13	207 335,39	-324 430,14	5 743 221,18

Pozostałe środki trwałe – umorzenie

Pozostałe środki trwałe, wyposażenie, zbiory biblioteczne - umorzenie	Stan na początek roku BO	Zwiększenie	Zmniejszenie	Inne zmiany	Stan na koniec roku BZ
Pozostałe środki trwałe	5 660 512,58	614 474,13	207 335,39	-324 430,14	5 743 221,18

II.1.2 Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury

Jednostka nie dysponuje opracowaniem wartości rynkowej środków trwałych lub dóbr kultury.

II.1.3 Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych

W 2023r nie zastosowano odpisów aktualizujących.

II.1.4 Wartość gruntów użytkowanych wieczystość

Nie dysponujemy aktualną wartością rynkową gruntów użytkowanych wieczystość.

II.1.5 Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

Wartość środków trwałych używanych na podstawie umowy użyczenia 1 850,00 – są to urządzenia techniczne. Jednostka nie zawarła umów leasingu.

II.1.6 Akcje i udziały.

Jednostka posiada 100 akcji w Banku Ochrony Środowiska oraz 90 udziałów w Banku Spółdzielczym w Nałęczowie – wartość – 6 400,00 zł.

II.1.7 Odpisy aktualizujące należności wyniosły w 2023 r. 1 392 683,82 zł.

II. 1.8 Rezerwy

W bilansie nie utworzono rezerw na zobowiązania.

II.1.9 Zobowiązania długoterminowe.

Jednostka nie ma zobowiązań finansowych długoterminowych.

II.1.10 Kwota zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego.

Jednostka nie zawarła umów leasingu.

II.1.11. Łączna kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń

Na dzień 31 grudnia 2023r gmina nie miała zobowiązań zabezpieczonych na jej majątku.

II.1.12 Łączna kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń.

Nie udzielono poręczeń i gwarancji.

II.1.13 Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie.

Wykazane w bilansie kwoty rozliczeń międzyokresowych czynnych dotyczą rozliczania w czasie kosztów głównie ubezpieczeń. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują głównie koszty mediów w MZGKiM.

II.1.14 Łączną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Gmina nie otrzymała poręczeń lub gwarancji.

II.1.15 Kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

- Odprawy emerytalne i rentowe: 180 670,44 zł
- Nagrody jubileuszowe: 364 438,14 zł
- Świadczenia urlopowe: 28 089,72 zł
- Odprawy: 130 628,58 zł
- Pozostałe nagrody 18 000,00 zł

II.1.16 Inne informacje

Łączne sprawozdania finansowe jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych: bilans, rachunek zysków i strat , oraz zestawienie zmian funduszu sporządzono po wyeliminowaniu wpływu wzajemnych transakcji między tymi jednostkami:

W bilansie korekty z tego tytułu zmniejszają pozycje o kwoty:

- Aktywa:
 - należności z tytułu dostaw i usług, kwota – 6 033,03 zł ,
- Pasywa:
 - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kwota - 6 033,03 zł,

W rachunku zysku i strat – kwoty korekt zmniejszające pozycje:

- Przychody łącznie 3 243 122,84 zł
- Koszty łącznie : 3 243 122,84 zł

W zestawieniu zmian funduszu – pozycje zmniejszone o kwoty:

- Inne zwiększenia – 2 701 795,59 zł,
- Zmniejszenia – 2 701 795,59 zł.

Szczegółowe dane zawarto uwagach do ww. dokumentów.

II.2.1 Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

Nie występują przesłanki aktualizacji materiałów.

II.2.2 Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym.

Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie określony jest w tabeli w p. II.3; z kwoty 17 085 083,49 zł nakładów w 2023r 8 795 055,69 zł przypada na inwestycje kontynuowane, a 8 290 027,80 zł na inwestycje rozpoczęte w 2023 roku. Kosztów wytworzenia nie powiększyły odsetki ani różnice kursowe).

II.2.3 Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Pozostałe przychody operacyjne 585 380,01 zł obejmują w szczególności przypisy kar umownych i darowizn na rzecz Gminy. Z pozostałych kosztów operacyjnych 1 400 426,43 zł, znaczącą wartość stanowią odpisy aktualizacyjne kar umownych oraz umorzenia należności.

II.3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Z łącznej kwoty pozostałych przychodów operacyjnych 2 474 117,25 zł; kwota 1 737 711,33 zł stanowi równowartość odpisów amortyzacyjnych w samorządowych zakładach budżetowych dokonywanych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie, oraz tych, na których sfinansowanie zakłady otrzymały środki pieniężne..

Dorota Denka
Główny księgowy

2024-04-29
data

Wiesław Józef Pardyka
Kierownik jednostki